

2 אדר תשע"ח אחר כותלינו

מהנצחה והנשמת הישיבה

הצצה לבין כותלי הישיבה
שיבת באר יצחק

דבר הישיבה -

אנו עומדים בפתחו של חודש אדר החודש שמרבים בו בשמחה, ואשר שיא השמחה הוא ביום הפורים, והנה פורים מאופיין במצוות נוספות כמשלוח מנות איש לרעהו ומתנות לאביונים שהם מצוות מיוחדות שלא מצאנו כדוגמתם בחגים אחרים ויש מקום לדון ולהבין את השייכות של מצוות אלו לחג הפורים בדווקא? בגמרא מסכת מגילה נאמר "אמר ר"ל גלוי וידוע לפני מי שאמר והיה העולם שעתידי המן לשקול שקלים על ישראל לפיכך הקדים שקליהם לשקליו" כלומר שמצוות מחצית השקל באה בשביל לכפר מראש ולהגן מפני גזירתו של המן ויש להבין מדוע באמת מחצית השקל מגן מגזירתו של המן ומה הקשר בין הדברים? בפרשת כי תשא כשהתורה מצווה על מחצית השקל נאמר "לכפר על נפשותיכם" ומובא בחז"ל ששתינת מחצית השקל באה לכפר על חטא העגל ואכן גם כאן העניין טעון ביאור מה הקשר בין מחצית השקל לכפרה על חטא העגל? (אכן תוס' במסכת חולין כבר כתבו דזהו מה שנתקשה משה רבינו)

נשיא הישיבה מורינו הגר"י גולדברג שליט"א

ואכן כדי להסביר זאת עלינו להתבונן בענינו של חטא העגל, מובא במדרש על הפסוק בקהלת "אדם אחד באלף מצאתי" שפסוק זה מתייחס לחטא העגל שרק אחד מאלף חטא בעגל וא"כ כיון שהיו שם שישים ריבוא שהם שש מאות אלף איש נמצא שרק שש מאות אנשים בלבד חטאו בעגל וא"כ לא מובן מהו חרון האף הנורא שהיה וישנו עד היום על כלל ישראל כדברי חז"ל שכל עונש שעם ישראל מקבל עד היום יש בו פקידה על עוד קצת מהחטא שחטאו אז ואם רק שש מאות איש מתוך כלל ישראל חטאו אז מהו הכעס הנורא? אלא שצריך לאמר אכן אמנם עבדו בפועל רק שש מאות איש בלבד אולם התביעה היתה על כלל ישראל מחמת הערבות ההדדית שיש בעם ישראל כמאמר חז"ל "כל ישראל ערבים זה לזה" וישנה גירסא "ערבים זה בזה" וזה נמשל לגוף שאיבר אחד חולה בו איז כל הגוף חולה וא"כ זו היתה התביעה על כלל ישראל שאפי' שרק קצת חטאו אבל כולם שותפים ואחרים לזה,

ולפי זה נבין אף את ענין מחצית השקל שענינו הוא להביא דווקא מחצית ולא שלם כדי להדגיש שכל אחד מעם ישראל הוא חצי ואחד משלים את השני והשלמות היא רק ע"י כולם יחד וא"כ ברור איך מחצית השקל מכפרת על חטא העגל ששם היה חסר בערבות ההדדית ומצווה זו באה לתקן את ענין זה ולהשלים אחד את השני, ולפי זה אף יבנו כראוי דברי הגמרא במסכת מגילה שהבאנו למעלה שמה שהקדים הקב"ה את מחצית השקל כתרופה מקדימה לגזירתו של המן היא כיון שהמן אמר על עם ישראל "ישנו עם אחד מפורד ומפורד בין העמים" שהבעיה שלו זה חוסר האכפתיות אחד מהשני ולזה כבר הקדים הקב"ה רפואה למכה בדמות מחצית השקל שיקיימו עם ישראל ויכריזו בזה שהם מאוחדים ומשלימים אחד את השני וכך יבצלו מגזירתו של המן,

וכעת ברור העניין מדוע נצטוונו ביום זה במצוות מיוחדות אלו שכל מטרם להרבות אחווה שלום ורעות בין איש לאחיו שהלא כל מהותו של פורים וסבת ההצלה היא בזכות האחדות והחיבור בין כל חלקי העם וזוהי השמחה האמיתית של פורים ושל כל השנה

דבר הצורך:

אתה מסתובב בישיבה וברא חור אתה כבר מריח פורים, בקושי נכנס אדר, והאמת זה כאן כבר שבולות ארוכים, פה אתה יכול להאזין לזוץ בחורים שרים איזה שיר שמילותיו לא נהירות, אף ותלוצותיו צוד יותר... ושא אתה שומע קבוצת בחורים שכבר מדמיינים איזה נפלא זה יהיה כשיביאו כאן קצת אלכוהול בישיבה הזאת... (מי אמר להם בכלל שיהיה?!...) בקיצור... פורים כאן כזו להיות והוא לא מתכוון לצבוב אותנו אפחות צד היצאה לבין החמונים... ואני חושב שלא סתם!!

לא כל חג האווירה כ"כ חזקה וזכאי שפני פסח אמשע אלף אחד לא חושב להתיכונן חזק כ"כ אם לא הכריחו אותו לצבוב קצת... אז מה יש בפורים שהאווירה כ"כ חזקה לפני החג והיא גם מסרבת בד"כ לצבוב אותנו הרבה אח"כ? היה לי פגם חבר טוב שהוריו גרו בחו"ל במדינה שהטיסה אליהם אורכת כמעט יום שלם והוא היה נוסע אליהם פעם בשנה לקראת פסח, אני זוכר כי שנה את ההתרגשות שלו כבר מאזר 17 בשבט - הנח זה בא - צוד מוט אני נוסע למשפחה שלי, להורים, לאחים ואסביבה המוכרת הוא היה חוזק בהקוץ על המפגש המרגש וזו אויך ומה יהיה שם במחיצת משפחתו אותם לא ראה כ"כ הרבה זמן, נראה לי שגם הנשמה שלנו פעם בשנה יש לה את הזכות לחוש את האהבה הצומחה של בורא כל היצורים ואת החיבור הצוטף של השכינה הקדושה והיא פשוט משתקקת ומכינה את עצמה לזה.

כן... יום הפורים הוא יום של חיבור צוק מאביון שבשמים ויום של אהבה אינסופית שהוא מראה לנו יום בו פורצים כביכול גלשות האהבה של קודש אבריר הוא עצמו ובחברה, וזה סוד הכוונה וההכנה, האווירה המיוחדת שאנו לא מצייתים להתאפק מאחוש אותה כמה שיותר מוקדם... יה"ר שנככה כולנו אנצו את היום הצצוב הזה ונקחת ממנו את כל ההשפעות הטובות למשך כל השנה הצורך

ביום ט"ו בשבט בעת הנחילה של אג ראש השנה לאיונות הכנסנו כל בני הישיבה הקדושה בראשות מורינו המשגיח הגאון רבי דוד אי שגאית שליט"א אספודג ט"ו בשבט כדת היום ולימים ראש הישיבה שליט"א וכן הרב הצדיק רבי יצחק בן איון שליט"א שמונה איומן הישיבה בכל אג בני הישיבה היקרים (הנו מספודה סביב סאלונות ערוכים בפירות מינים רבים וכן שמעו דברי תורה יקרים מפנינים ממורינו המשגיח ומראש הישיבה אאמ"כ (ערך יצ"ל בשירה וצמחה ובניאוי נשמה בניהולו של מורינו ר' איתי שוסטר שליט"א

ביום ב' כ"ט בשבט הופיע בישיבה הקדושה פה הפיק מרגליות הגאון הגדול רבי אנו אטר שליט"א ומצק את בני הישיבה היקרים מדברותיו ארצי האהב

במזכאי שבת קודש פרשת משפטים הגקיים בישיבה הקדושה כינוס מיוחד איסוד פרויקט "אברק בהיכ"ו שבמסגרתו יאחדו אברכים תלמידי אכמים עם בני הישיבה צמנים מיוחדים כגון בימי שישי ומזכאי שבת קודש כינוס מיוחד השתתפו כשלושים אברכים אשר מלאם ליבם להתנדב הצמנים הפנוי אהען בני הישיבה, (שאו דברים רבני וראשי הישיבה

עלות מוצעות

כל בני הישיבה היקרים נקראים צנה אלו את אידישיהם אמדור מפי כגמם המורגט שיהיה בצלון הזא שיצא לבין הצמנים ניסן האידישים צריכים להיות בין עמוד אגד לפני עמודים כגזבים בכגז ברור ניגן אהגיש עב תענית אסגר אידי מורינו הרב איתי שוסטר שליט"א בדרכה המערבת

היכוננו היכוננו...
אמעה סיום מסכת סוכה ע"י בני הישיבה היקרים עם סיום הצמן בהשתתפות בני הישיבה ומשפחותיהם - רבנים ואישי ציבור גדול יהיה המעה אכזובה של תורה - פרטים יבואו

למעיישה סיפור ישיבת

אוריין הרב יוסף יוסף שליט"א

סאמיר היה ערבי אינטלגנט, חכם הרבה יותר מהאוכלוסיה הכפרית והנכרת שסבבה אותו, והאמת שהוא אכן לא מצא את עצמו בכל מה שהתרחש סביבו, בהמולה שבה חי סף הריגוש הגבוה ביותר היה כאשר נולד עוד עגל לעדר הפרות המשובחות שבבעלות ראש החמולה - לא משהו שמצריך מחשבה רבה או איזה התעמקות כלשהי, אבל סאמיר היה כן מעמיק וכן חשב הרבה והיה נראה לו תמיד משום מה שהחיים לא כאלו פשוטים ורדודים כמו שהוא רגיל, מהר מאד סאמיר פרץ את הגבולות ואחרי כמה ביקורים חפוזים בעיר הבירה סאמיר מבין שחיייו לא יכולים להמשיך לסוב סביב המעגל של פרות שדות וארוחות משפחתיות והוא חייב משהו אחר, סאמיר נמשך לפוליטיקה, כן לפוליטיקה הארצית, בדרכים לא דרכים הוא רקם קשרים אמיצים עם מקורבים לבית המלוכה וקיים עימם קשר מכתבים רציף עד שיום אחד הוא פשוט קם וזרק את כל מה שהיה רגיל אליו אחרי גבו והלך... למגינת ליבם של אביו ואימו וכל החמולה, לא עוד חרישות מפרכות ולא עוד שמירת ליליות, השמועות שהגיעו אל החמולה המרוחקת לימדו כי סאמיר עושה חיל ויש לו אפי' משרד משלו...

לא עברו הרבה שנים וסאמיר נהיה שר בכיר בממלכה וחבר הקבינט המדיני בטחוני, ידיו רב לו בעשייה מבורכת ופגישותיו התכופות עם צמרת הממלכה ובפרט עם הכליף העומד בראשה תפשו את רוב סדר יומו, אבל מה לעשות, גנים של כפרי מחוספס לא משתחררים מבנאדם כ"כ מהר... חיסרון אחד בולט לעין היה לסאמיר - האוכל... כל אימת שהיו מגישים אוכל לשולחן היה סאמיר מאבד את כל גינוני המלכות שרכש בדי עמל, סאמיר היה מודע לחולשתו והקפיד לא לאכול בקרבת חבריו ואכן לקראת כל איזו פגישה חשובה היה סאמיר דואג שאת הכיבוד יביאו או לאחר הפגישה - לאחר שהצליח להימלט ממנה או לפניה - ואז היה מגיע מאוחר.

אבל יש דברים אותם לא ניתן למנוע, למשל את ארוחת הערב עם הכליף אליה הוזמן סאמיר אישית ללא יכולת לסרב, כבר כמה ימים קודם לחץ הדם שלו טיפס לרמות מסוכנות הוא ידע שבחברתו של הכליף הוא לא יכול לעשות בושות מה עוד שהוזמנו לשם כל המי ומי מכל הממלכות השכנות, סאמיר לא ידע את נפשו, "ואם אני אכשל? אם משהו ישתבש?" הוא שאל בעצת ידידים קרובים ואלו נתנו לו כמה כללים להתנהגות נאותה בשעת ארוחה אותם שיכן עשרות פעמים מתוך תקווה ליישם אותם לפחות בפעם הגורלית הזו, הוא שסאמיר לא לקח בחשבון זה שאצל הכליף שום דבר לא אותו דבר כמו מה שהיה רגיל אליו עד עכשיו, שפע המאכלים הריחות והצבעים שהוא פגש עם כניסתו אל אוהל האירועים הענק בילבלו את כל חושי ומשם והלאה עדיף שלא נתאר את המראה המביך ואת הצחקוקים שנשמעו מכל עבר...

למחרת הוא קיבל הזמנה דחופה להתייצב בלשכתו של הכליף שם לא ניתנו לו הרבה ברירות עונש יהיה בכל מצב הוא רק קיבל הזדמנות לבחור איזה, או שיצטרך לאכול את כל שיירי הארוחה מאתמול הבלולים להם במקומם הראוי... או שיאלץ ללקות מאה מלקות משומר הראש של הכליף או שיווד מדרגתו, סאמיר עשה חשבון פשוט - לרדת בדרגה זה לא בא בחשבון, ולאכול אוכל שראוי יותר לתרנגולים גם זה לא דמיון וורוד כ"כ, זה יכול להסתכם בקילקול קיבה ממושך, א"כ נשאר רק לקבל מלקות, נו, הוא מכיר אישית את שומר הראש ואולי אפשר לסדר משהו...

לקראת המכה השמינית סאמיר הבין שמילה שלו מול מילה של הכליף כנראה שזו האחרונה יש לה יותר משמעות וכל הסיכומים המוקדמים אין להם ערך, לקראת המכה החמישית זה כבר הפך לבלתי נסבל ובמכה השבעים ושלוש הוא נשבר סופית, סאמיר הכריז שיביאו את האוכל מאתמול יען כי אין בו כוח לעוד מכה אפי' בודדת גם כשראה את הכמויות של האוכל והריח את הריח לא רתע והתחיל לאכול, אבל גם אדם שלא עבר בשנות האחרונות את מסכת היסורים שהוא עבר לא יכול לעמוד בכמויות האוכל המקולקל האלו ובצער רב נאלץ סאמיר להיפרד מדרגותיו ולחזור אל החמולה שלו כשהוא גם מוכה גם חולה המאוכל וגם מושפל עד דיכדוכה של נפש...

במה דברים אמורים, הנה ידוע בשם ר' נחמן מברסלב שאסתר דחתה את מפלת המן למחרת היום למשתה השני משום שראתה שהמן יצא ביום ההוא שמח טוב לב וידעה שאף המן הרשע אם בשמחה פנימית הוא שרוי אין אפשרות לנצחו, מכאן למדים אנו את רום מעלתה של השמחה הפנימית - שמחה של מצווה וכדת של תורה, שעל ידה אנו יוצאים מכל צרה שהיא לרווחה גדולה, הנה מתרגשים עלינו לטובה ימי הפורים הקדושים נשתדל לא להפסיד מעלה גדולה זו בימים כה נשגבים ונבחין בין שמחה של מצווה להוללות ח"י שמלבד מה שמביאה לכל החולאים בגוף ובנפש בסופה אף מאבדים אנו את דרגתנו ונמצאו נפסדים מכל הכיוונים.

פורים שמח!!

מפי כתבם מבין כותלי הישיבה - אחד הבחורים

הערה בעניין "מצא בכותל חדש" אלו מציאות כ"ה: המשנה דף כה: תוכנת "מצא בגל ובכותל ישן הרי אלו שלו. מצא בכותל חדש מחציו ולחוץ שלו מחציו ולפנים של בעל הבית..."

מבאר רש"י בדיבור המתחיל "מחציו ולחוץ" בקשר לכותל חדש שמדובר באחד מחורי הכותל החיצונים הסמוכים לרשות הרבים שאומרים שזה הגיע מאחד מבני רשות הרבים ושכן אותו שם ולכן הרי אלו שלו. ומקשה רש"י הרי זה ודאי הינוח דהרי לגבי ספק הינוח אומרים שלא יטול והלא דברים בקל בחומר שבבדאי הינוח לא יטול. ומסביר רש"י שמשום כן מעמידים את המשנה בגמ' שמדובר "דשתין טפי דאיכא יאוש בעלים".

גמ' "תנא מפני שיכול לומר של אמורים הן אטו אמורים מצעני ישראל לא מצעני לא צריכא דשתין טפי". דהיינו היות וניתן לתלות את המציאה באותם אמורים שירשו אבותינו בכניסתם לארץ לכן הרי אלו של המוצא ולא של בעל המקום.

ורש"י מבאר מה זה דשתין טפי: שעלה חלודה רבה ולא הכיחו אותו אנשים מהדור הזה. ודברי רש"י במשנה צריכים ביאור מה שאומר לגבי סתל חדש שהגמ' מעמידה שמדובר דשתין טפי דהרי הגמ' לא אומרת שתיך טפי לגבי כותל חדש אלא רק בישן שתולים את המציאה באמורים. ועוד שרש"י אומר שהסיבה בשתין זה משום יאוש בעלים והלאו העניין הוא כמו שביארנו משום שנאשר זה העלה חלודה רבה אנו תולים את זה באמורים ואין כאן כלל צורך להגיע לעניין יאוש משום שהמצעני הינו עכו"ם.

התוספות דיבור המתחיל "בכותל חדש הרי אלו שלו" מקשה ג' שאלות: א'. והרי זה ספק הינוח וקיימא לן דלא יטול (כמו שאלת רש"י במשנה). ב'. מדוע בכותל חדש בחציו ולחוץ הרי אלו שלו הרי מקום היו סימן וא"כ יכירו מקום. ג'. דמשמע מהמשנה שמדובר גם בחפץ שיש בו סימן ורק מכה קושיית הגמ' העמידו באודא ונסכא שאין בהם סימן. ומיישב תוס' שמדובר "בשתין דומיא דכותל ישן" שמסתמא הבעלים חיפשו את זה ולא מצאו ונתייאשו מהחפץ כבר וא"כ מדוע בחציו ולפנים של בעל הבית משום שהוא אינו שוכח גם לאחר ימים רבים שהרי גר שם וכך דרכו להצניע בכותל גם לימים רבים, בשונה מאדם מרשות הרבים שאין דרכו להצניע בכותל של חבירו לאורך זמן ובפרט שזה בכותל הסמוך לרשות הרבים.

ולפי דברי התוס' מובנים דברי רש"י בתירצו: שמה ששאלנו איפה הגמ' אומרת דשתין טפי לגבי כותל חדש זה באמת לא נכתב לגבי כותל חדש כלל אלא כמו שתוס' אומר "דשתין דומיא דכותל ישן" דהיינו הרעיון של שתיך נכנס גם בכותל חדש וזה גוף מה שרש"י אומר שיש יאוש בכחאי גוונא דהרי אם כוונתו לשתין טפי שהגמ' דיברה לגבי כותל ישן אמת אין עניין יאוש לזה, ולכן בהכרח רש"י התכוון לכותל חדש שבו נמצא חפץ ששתין טפי וממילא הרי אלו של המוצא מחציו ולחוץ משום שהמאבד התיישב מהחפץ, והראיה לכך שהחפץ כבר העלה חלודה ואין דרך הנאשים להצניע לומן ארוך כל כך בכותל של חבירו הסמוכה לרשות הרבים, ובהו שלא נטלו משם משמע ששכח איפה הכינו והתייאש, ולכן גם אם יש בהם סימן וגם אם מקום היו סימן אפי' שזה ספק הינוח הרי אלו שלו משום שמצאו לאחר יאוש.

ישיבישקיים מושגים מעולם הישיבה

שטייענדיגן - פירושו מילולי: עליה, ובגראזא אופשי:
כשיגידו לכם על באור ישיבה שהוא "שטייענדיגן" הכוונה היא שהוא כראש בגרסא בה הוא אמר אג יכאולויו, צה יכאול היות "שטייענדיגן" באימוד כאומר גקופת פריאה אימדיג עס הגברותג ובשיפורים וצה יכאול היות "שטייענדיגן" בגפיה כאומר עליה גדולה בקרבת אלוקים וכן בכל גאום רואני,
אמל באור האסיים מסכת סוכה באסרת תכניג "כא הרזיפות" יתן אומר שהוא עשה "שטייענדיגן" צמן אורף געש"א.

אקטואליק אקטואליה בראי הישיבה

סגולת התפילה ביום הפורים

אוריין הרב יוסף יוסף שליט"א

תפילתו נשמעת ומתקבלת, "בן קיש" - שהקיש על שערי רחמים. ומבואר מדברי חז"ל שאף שמרדכי היה גדול הדור ובוודאי הצטיין בכל מעלות התורה והיראה, מכל מקום מדגישים לנו חז"ל את מעלת התפילה שבה הוא התייחד במיוחד, ומפני כן נרמזה מעלה זו בדווקא בשמו ושם אבותיו.

הגאון מוילנא מבאר שבוודאי אין זה בדרך מקרה שנמצא במנהיג הדור ההוא - מרדכי היהודי מעלה מיוחדת זו של תפילה, אלא כיוונה ההשגחה העליונה בכך להקדים רפואה למכה, שבדור זה של אחשוורוש שעתידיים ישראל שתגזר עליהם גזירת "להשמיד להרוג ולאבד את כל היהודים מנער ועד זקן טף ונשים" רח"ל, ויצטרכו עם ישראל לנס שאינו תלוי בדרכי ההשתדלות הרגילה של דורן ומלחמה, אלא לצום ותפילה וזעקה בלבד אל ה', נתן הקדוש ברוך הוא להם שמנהיג הדור יהיה מיוחד מאוד בנושא התפילה, כדי שיוכל בכח תפילתו להעביר מעליהם את רוע הגזירה.

והנה ידוע המבואר בספרים הקדושים, שיום בשנה שהשפיע בו ה' פעם אחת בהיסטוריה שפע ישועה ורחמים על עם ישראל בנושא מסויים, בכל שנה ושנה בתאריך זה יש השפעה מיוחדת של רחמים באותו ענין על כל אחד ואחד מישראל. ואם כן ימי הפורים שבו הושפע לעם ישראל על ידי התפילה, נס עצום!!! שלא רק שהתבטלה גזירת כליה רח"ל מעם ישראל, אלא זכו לנהפוך הוא אשר ישלטו היהודים המה בשואניהם, אם כן בכל שנה ושנה בהגיע ימי הפורים חוזרת ההשפעה שהיתה באותם ימי הפורים בימי מרדכי ואסתר, ויש אפשרות לכל אחד ואחד מעם ישראל לנצל את יום זה שבו מתקבלות התפילות, ליום תפילה ובקשה ולפעול ישועות גדולות על ידי התפילה בימים אלו בנקל, אף בדברים שבשאר ימות השנה צריך לזכויות גדולות שיתקבלו תפילותיו.

אלא אף היצר הרע יודע סוד זה שביום זה מתקבלות התפילות, והוא דואג מכך מאוד!!! ולכן הוא דואג לכך שרוב שעות ימי הפורים לא יהיה לאדם יישוב הדעת להתפלל באופן רציני. אבל החכם עיניו בראשו, ישים על ליבו שיום זה הוא הזדמנות נפלאה לקיבול כל משאלות אדם על ידי תפילותיו, וישתדל להתכונן ליום זה ויתן על ליבו על איזה פרטים הוא רוצה להתפלל ביום זה, וכשיגיע יום הפורים ישתדל להיות מרוכז ומיושב בדעתו... בשעות התפילות לכל הפחות, ויפיל תחינתו לפני שוכן מרומים על כל משאלותיו ברוחניות וגשמיות.

ויהי רצון שנזכה כולנו לנצל את יום הפורים, ולקבל ביום זה שפע מלא הפניים ברוחניות וגשמיות, וימלא ה' כל משאלות ליבנו לטובה אמן סלה.

סדר מוסר

איך מתקדמים בתורה?

אוריין האש"ח האאון רבי דוד י. פריאט שליט"א

"הרב אני לא מצליח להתקדם"
 "הרב אני מתאמץ ושום דבר לא זז..."
 נשמע לכם מוכר? בטוח כל אחד יכול להזדהות עם המשפטים האלו ואף להוסיף עליהם עוד כמה, אז איך באמת? איך מתקדמים ואיך מתעלים את ההשקעה למקומות שכל בחור יוכל להרגיש את ההתקדמות שלו במוחש ובמהירות?
 ננסה לגעת על קצה המזלג: המשנה באבות אומרת "רבי נחוניה בן הקנה אומר כל המקבל עליו עול תורה מעבירין ממנו עול מלכות ועול דרך ארץ" כלומר כל מי שמקבל ע"ע את העול של התורה באורח פלא הוא נפטר מכל הענינים האחרים בהם הוא היה עסוק וטרוד עד היום, אבל מהו אותו עול תורה מסתורי שפוטר את האדם מכל התעסקות בעניני עולם הזה? הרמב"ם בפירוש המשניות אומר על המילים "עול תורה" פירוש - התמדת הקריאה כלומר מסביר לנו הרמב"ם - פשוט מאד, להקפיד לקרא בפה ממש את הלימוד יחד עם ההתמדה בתורה שזה נקרא "עול תורה", וביאור העניין הוא כמו שמסביר החפץ חיים שאדם שקורא בפיו מקיים מצווה בכל מילה ומילה וחופף מזה נעשה ע"ז תיקון גדול לאדם שכשמתכיל באותיות הקדושות מתקן האדם את עיניו וכשקורא בפיו מתקן את פיו וכן ע"י השמיעה באוזנים את המילים הקדושות מתקן את השמיעה ואת האוזן, נמצא שע"י הקריאה של הלימוד בפה ועימה ההתמדה הגדולה יכול האדם לקדש את כל גופו ונשמתו וע"כ זוכה למעבירין ממנו עול מלכות ועול דרך ארץ, כן נזכה כולנו אכ"ר.